

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane-obrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

POLITIKA ODBRAMBENOG PLANIRANJA

Sarajevo, januar 2009. godine

SADRŽAJ

I	OPĆE ODREDBE.....	1
1.	Svrha.....	1
2.	Cilj.....	1
3.	Primjenjivost.....	1
4.	Reference.....	1
5.	Terminologija.....	1
II	UVOD.....	2
1.	Odbrambeni sistem BiH.....	2
2.	Sistem odbrambenog planiranja.....	2
III	NAČELA, CILJEVI I OSNOVE ODBRAMBENOG PLANIRANJA.....	3
1.	Načela odbrambenog planiranja.....	3
2.	Ciljevi odbrambenog planiranja.....	3
3.	Osnove odbrambenog planiranja.....	5
IV	ELEMENTI SISTEMA ODBRAMBENOG PLANIRANJA.....	5
1.	Pregled glavnih elemenata Sistema odbrambenog planiranja.....	5
2.	Sigurnosna politika BiH.....	7
3.	Odbrambena politika BiH.....	7
4.	Vojna strategija BiH.....	7
5.	Smjernice za odbrambeno planiranje.....	8
6.	Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH.....	9
V	RAZVOJ SISTEMA ODBRAMBENOG PLANIRANJA.....	10
1.	Potreba razvoja.....	10
2.	Osnove razvoja.....	10
3.	Koncept razvoja.....	10
VI	NADZOR I ODGOVORNOSTI.....	12
1.	Nadzor nad odbrambenim planiranjem.....	12
2.	Odgovornosti u oblasti odbrambenog planiranja.....	12
VII	ZAVRŠNE ODREDBE.....	12
1.	Ažuriranje Politike.....	12
2.	Stupanje na snagu.....	12
	Prilog 1.: Termini i definicije.....	13
	Prilog 2.: Načelni pregled dokumenata u Sistemu odbrambenog planiranja.....	19
	Prilog 3.: Pregled temeljnih dokumenata strateškog odbrambenog planiranja.....	20
	Prilog 4.: Načelni sadržaj Vojne strategije BiH.....	23
	Prilog 5.: Načelni sadržaj Smjernica za odbrambeno planiranje.....	24

Na osnovu člana 13. i člana 15. tačka a) Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 88/05), te člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj: 32/02), d o n o s i m

POLITIKU ODBRAMBENOG PLANIRANJA

I OPĆE ODREDBE

1. Svrha

Politika odbrambenog planiranja (u daljem tekstu: Politika) ima za svrhu razradu odbrambenih ciljeva za potrebe NATO kompatibilnog Sistema odbrambenog planiranja u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucije odbrane BiH).

2. Cilj

Cilj Politike je razumijevanje i definiranje postupka izrade glavnih elemenata Sistema odbrambenog planiranja, te uspostava i razvoj transparentnog i usklađenog procesa odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH kako bi iste izvršavale zakonske obaveze, dodijeljene zadatke i ispunile ciljeve Sigurnosne i Odbrambene politike BiH na finansijski prihvatljiv i efikasan način.

3. Primjenjivost

Politika se primjenjuje na institucije odbrane BiH.

4. Reference

Referentni dokumenti za razvoj Politike su:

- a) Zakon o odbrani BiH i Zakon o službi u Oružanim snagama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: 88/05),
- b) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj: 32/02),
- c) Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: 5/03),
- d) Zakon o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH", broj: 14/05),
- e) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH (Odluka), broj: 01-011-1110-6/06 od 05.07.2006 godine, Odluka o izmjenama i dopunama Odluke, broj: 06-011-69-61/08 od 17.01.2008. godine i Odluka o dopuni Odluke, broj: 05-11-618-6/08 od 18.03.2008. godine,
- f) Sigurnosna politika BiH, dokument Predsjedništva BiH, broj: 01-011-142-35-1/06 od 08.02.2006. godine,
- g) Odbrambena politika BiH, dokument Predsjedništva BiH, broj: 01-011-2978-51/08 od 26.11.2008. godine,
- h) Prezentacijski dokument BiH, Proces planiranja i revizije (PARP), Partnerski ciljevi BiH i NATO, Individualni partnerski program BiH i NATO (IPP), Prezentacijski dokument i Akcijski plan Individualnog partnerskog akcijskog programa BiH i NATO (IPAP), dokument o Inteziviranom dijalogu BiH i NATO (ID).

5. Terminologija

Termini i definicije pojmova korišteni u smislu ove u Politike dati su u Prilogu 1. Politike.

II UVOD

1. Odbrambeni sistem BiH

Odbrambeni sistem BiH je dio sigurnosnog sistema BiH. Ovaj sistem predstavlja jedinstven oblik organizacije, resursa i aktivnosti institucija BiH i Oružanih snaga BiH usmjerenih na ostvarivanje definiranih državnih odbrambenih ciljeva, pripreme za odbranu, odbranu države i pomoć civilnom stanovništvu, te aktivnosti kolektivne sigurnosti u okviru međunarodnih sigurnosnih i odbrambenih organizacija.

Odbrambeni sistem BiH je koncepcijska i regulatorna osnova iz koje se razvijaju svi drugi podsystemi, resursi, funkcije i planovi odbrane usklađeni sa Zakonom o odbrani BiH i Odbrambenom politikom BiH. U okviru odbrambenog sistema, BiH organizira, održava i razvija kapacitet i spremnost Oružanih snaga BiH i institucija odbrane koje su u lancu komandovanja i kontrole nadležne za upravljanje, rukovođenje i komandovanje Oružanim snagama BiH.

Glavni podsystemi odbrambenog sistema su Sistem odbrambenog planiranja i Sistem upravljanja odbrambenim resursima. Ovi systemi su međusobno interaktivni, podržani funkcionalnim i operativnim sistemima odbrane te povezani jedinstvenim Sistemom planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja (SPPBI).

2. Sistem odbrambenog planiranja

Sistem odbrambenog planiranja čine i implementiraju sve odbrambene strukture, a isti obuhvata resurse, dokumente, procedure, postupke i aktivnosti koji se odnose na odbrambene vojne vizije, politike, strategije, doktrine, smjernice, planove i prioritete. Kao oblik organizacije, resursa i aktivnosti institucija odbrane BiH, ovaj Sistem predstavlja kontinuiran proces procjene odbrambenih sposobnosti i izrade dokumenata od interesa za sigurnost i odbranu države.

Osnovna uloga Sistema odbrambenog planiranja je transformacija strateških uputstava državnog rukovodstva u odbrambene planove i druge dokumente kojima se na optimalan način usmjerava i kontroliše upotreba raspoloživih resursa institucija odbrane BiH, te definiše razvoj snaga. Ovaj proces, polazeći od prepoznatih sigurnosnih i odbrambenih ciljeva, identifikira interese BiH, izazove i rizike sa kojima se suočava, ciljeve i strategiju odbrane, te rezultira procjenama odbrambenih sposobnosti i prioritetima za finansiranje u oblasti odbrane. Na osnovu navedenog, definiraju se težišni zadaci i prioriteti odbrane, te planiraju i programiraju budžet i resursi institucija odbrane BiH kako bi se omogućio njihov uspješan odgovor na sigurnosne i odbrambene izazove i rizike.

Ministarstvo odbrane BiH je odgovorno za uspostavu NATO kompatibilnog Sistema odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH. U okviru ovog Sistema, Ministarstvo odbrane BiH definiše Politiku odbrambenog planiranja u cilju razumijevanja elemenata Sistema i uspostave usklađenog procesa odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH, kako bi iste izvršavale dodijeljene zadatke i ispunile državne ciljeve u oblasti odbrane na efikasan i finansijski prihvatljiv način.

Ministarstvo odbrane BiH, u saradnji sa ostalim institucijama BiH i u konsultacijama sa NATO, u okviru Sistema odbrambenog planiranja provodi sveobuhvatan pregled odbrane sa ciljem verificiranja postojećih i razvoja budućih planova razvoja fleksibilnih, modernih, sposobnih i održivih oružanih snaga koje odgovaraju državnim potrebama. Odbrambeno planiranje u institucijama odbrane BiH obavezno je usaglašeno sa PARP Upitnikom i drugim dokumentima izrađenim u okviru NATO/PfP.

III NAČELA, CILJEVI I OSNOVE ODBRAMBENOG PLANIRANJA

1. Načela odbrambenog planiranja

Kao proces u okviru kojeg se osigurava izrada i implementacija dokumenata od značaja za odbranu države, odbrambeno planiranje se temelji na sljedećim osnovnim načelima:

- zakonitost (utemeljenost na zakonima i podzakonskim aktima),
- efikasnost (pravovremenost, brzina, tačnost i pozitivan rezultat),
- priuštivost (usaglašenost sa državnim mogućnostima i odbrambenim potrebama),
- ekonomičnost (efikasnost uz najmanje troškove),
- primjenjivost (realnost i mogućnost implementacije),
- racionalnost (efikasnost i ekonomičnost upotrebe raspoloživih resursa),
- transparentnost (dostupnost relevantnih podataka vlastima i javnosti),
- kontinuiranost (neprekidnost procesa),
- NATO interoperabilnost (usaglašenost sa NATO normama i uobičajenim praksama).

Navedena načela su osnova na kojima se bazira planiranje odbrane i strukture Oružanih snaga BiH. To znači da su snage nastale kao rezultat procesa odbrambenog planiranja priuštive i sposobne da se efikasno suprotstave odbrambenim izazovima s kojima se BiH suočava. Zahtjev za ispunjavanjem navedenih načela uspostavlja nužnu vezu i interakciju između Sistema odbrambenog planiranja i Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

2. Ciljevi odbrambenog planiranja

Krajnji rezultat odbrambenog planiranja je sveobuhvatan i konzistentan skup sistemskih dokumenata na osnovu kojih institucije odbrane planiraju i izvršavaju zakonske obaveze i dodijeljene zadatke. Prioritetni cilj procesa odbrambenog planiranja je definiranje, izrada i implementacija glavnih elemenata Sistema odbrambenog planiranja.

Pored navedenog, ciljevi odbrambenog planiranja uključuju izradu dokumenata, planiranje i realizaciju sljedećih ključnih aktivnosti unutar odbrambenog sistema:

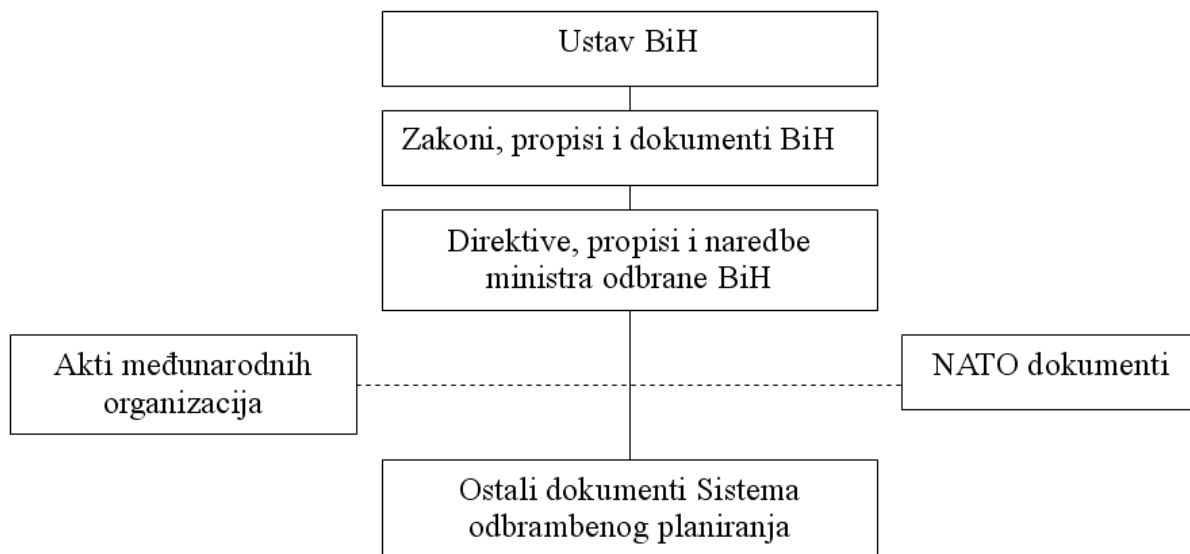
- *odbrambenih aktivnosti*
 - organizacija, popuna, razvoj i održavanje priuštivih i efikasnih institucija odbrane BiH, pod civilnom komandom i kontrolom, sposobnih i spremnih za uspješno izvršenje zakonom definiranih zadataka i za odgovor na sigurnosne prijetnje vojne prirode,
 - opremanje i snadbijevanje Oružanih snaga BiH sredstvima neophodnim za uspješno izvršenje misija, te uspostavljanje i održavanje ostalih resursa za uspješno funkcionisanje Oružanih snaga BiH prema NATO preporukama,
 - izvođenje obuke, vježbi i operacija usmjerenih na izgradnju sposobnosti Oružanih snaga BiH, te profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija odbrane BiH,
- *aktivnosti i obaveza u okviru NATO/PfP*
 - ispunjavanje ciljeva NATO programa Partnerstvo za mir i implementacija svih preporuka definiranih od strane NATO-a,
 - dostizanje strateškog cilja punopravnog članstva u NATO-u, kroz ispunjavanje preporuka i postizanje NATO interoperabilnosti i kompatibilnosti svih funkcija odbrane,
 - identifikovanje snaga i razvoj sposobnosti Oružanih snaga BiH za učešće u kolektivnim sistemima odbrane i NATO vođenim operacijama,
- *aktivnosti pružanja pomoći i saradnje institucija odbrane BiH sa civilnim organima*
 - reagiranje na prirodne i druge katastrofe i nesreće,
 - borba protiv terorizma,

- protivminsko djelovanje,
- humanitarne aktivnosti,
- kontrolirano stavljanje na raspolaganje odgovarajućih resursa i kapaciteta, unapređenje civilno-vojne saradnje, te koordinacija i realizacija aktivnosti koje doprinose ugledu i društvenoj korisnosti institucija odbrane BiH,
- *aktivnosti učešća u operacijama podrške miru i operacijama kolektivne sigurnosti*
 - aktivan doprinos kolektivnoj sigurnosti kroz aktuelno učešće pripadnika institucija odbrane BiH u mirovnim operacijama,
 - proširenje učešća pripadnika institucija odbrane BiH u međunarodno odobrenim mirovnim operacijama u skladu sa vlastitim mogućnostima i potrebama međunarodne zajednice,
 - učešće u izgradnji kolektivne sigurnosti kroz podršku aktivnostima međunarodnih i multinacionalnih organizacija i struktura,
- *aktivnosti ispunjavanja međunarodnih obaveza BiH i međunarodne odbrambene saradnje*
 - unapređenje ciljeva vanjske politike BiH i ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH iz oblasti odbrane po postojećim sporazumima i važećim dokumentima,
 - uključivanje u regionalne, evropske i evroatlantske sigurnosne i odbrambene procese, strukture i organizacije, primarno u NATO i EU,
 - uspostava i popuna pozicija vojnog predstavljanja BiH u međunarodnim i multinacionalnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama, vojnim komandama i drugim državama,
 - inteziviranje odbrambene saradnje po postojećim sporazumima i proširenje saradnje sa susjednim zemljama, članicama NATO/PfP, zemljama regiona i drugim zainteresiranim zemljama,
- *aktivnosti finansiranja odbrane*
 - razvoj i primjena procedura NATO kompatibilnog SPPBI u procesu definiranja i implementacije budžeta odbrane,
 - definiranje budžeta odbrane na godišnjoj i višegodišnjoj osnovi u skladu sa potrebama institucija odbrane BiH,
 - povećanje udjela sredstava u budžetu odbrane za operativne troškove, razvojne projekte, modernizaciju i opremanje institucija odbrane BiH,
 - efikasno finansijsko poslovanje i realizacija odobrenog budžeta odbrane,
- *reformskih aktivnosti*
 - implementacija usvojenih reformskih rješenja u oblasti odbrane, uključujući ažuriranje zakonske regulative u oblasti odbrane i druge regulative koja zadire u ovu oblast kao rezultat reformskih rješenja,
 - modernizacija institucija odbrane BiH s ciljem dostizanja NATO interoperabilnosti i kompatibilnosti svih funkcija u oblasti odbrane,
 - nastavak reforme u oblasti odbrane kroz definiranje i implementaciju novih reformskih rješenja kao rezultat stalne analize svih funkcija odbrane, vojno-političkog okruženja, zadataka, namjene i strukture Oružanih snaga BiH, te ostvarenog napretka na putu ka punopravnom članstvu u NATO-u,
- *funkcionalnih i operativnih aktivnosti iz nadležnosti institucija odbrane BiH*
 - zakonito, efikasno i transparentno izvršavanje poslova i zadataka iz djelokruga rada,
 - prepoznavanje i realizacija funkcionalnih i operativnih prioriteta iz nadležnosti,
 - uspostavljanje svih odbrambenih funkcija iz nadležnosti u punom kapacitetu,
 - izvještavanje nadležnih institucija BiH o aktivnostima u oblasti odbrane i poduzimanje naloženih mjera i aktivnosti,
 - doprinos u razvoju i održavanju odbrambenih kapaciteta i sposobnosti BiH.

3. Osnove odbrambenog planiranja

U okviru procesa odbrambenog planiranja koriste se svi odobreni dokumenti u odbrambenom sistemu BiH.

Generalno prikazano, osnove odbrambenog planiranja su:

Akti međunarodnih organizacija i NATO dokumenti, kao osnova odbrambenog planiranja, odnose se na dokumente kojim je BiH prihvatila obaveze po osnovu članstva u međunarodnim organizacijama, u okviru euro-atlantskih integracija ili iskazala namjere u ovim oblastima.

Važan segment kontinuiteta odbrambenog planiranja je izrada izvještaja i analiza o realizaciji planova i drugih dokumenata u odbrambenom sistemu BiH, te stalna procjena odbrambenih sposobnosti. Izvještaji i analize su integralni dio procesa planiranja i sastavni dio planskih dokumenata. Procjena odbrambenih sposobnosti je proces koji se realizira s ciljem sagledavanja odstupanja između planiranih i realiziranih sposobnosti, ciljeva, zadataka i aktivnosti. Kao dio uobičajenog ciklusa odbrambenog planiranja, zaključci i prijedlozi iz izvještaja, analiza i procjena koriste se u izradi narednih planskih i drugih dokumenata u Sistemu odbrambenog planiranja. Navedeni proces treba da rezultira konačnom procjenom o mogućem ostvarivanju planskih aktivnosti i ciljeva ili o potrebi njihovog revidiranja.

Vojno planiranje je dio odbrambenog planiranja. Za uspostavu vojnog planiranja i izradu dokumenta u okviru istog nadležan je načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH.

IV ELEMENTI SISTEMA ODBRAMBENOG PLANIRANJA

1. Pregled glavnih elemenata Sistema odbrambenog planiranja

U okviru Sistema odbrambenog planiranja, Ministarstvo odbrane BiH usmjerava i upravlja razvijanjem vojnih ciljeva, strategija, planova i programa za realizaciju ciljeva državne sigurnosti i odbrane. Kroz ovaj proces, vrši se transformacija strateških uputstava državnog rukovodstva u odbrambene planove, dokumente i aktivnosti kojima se usmjerava i kontrolira upotreba resursa institucija odbrane BiH, te definiše razvoj snaga. Takođe, osigurava se usklađenost i koordinacija vojnih i civilnih elemenata odbrambenog sistema kako bi se izvršile pripreme i realizirale aktivnosti koje imaju za cilj izvršenje dodijeljenih misija Oružanih snaga BiH na efikasan i finansijski prihvatljiv način.

Strateška uputstva državnog rukovodstva definirana su zakonskim rješenjima u oblasti odbrane i drugim dokumentima strateškog odbrambenog planiranja. U okviru procesa

odbrambenog planiranja, transformacija ovih uputstava u odbrambene planove, dokumente i aktivnosti provodi se kroz:

- identifikaciju odbrambenih izazova, rizika i prijetnji,
- identifikaciju i kategorizaciju odbrambenih ciljeva,
- procjenu sposobnosti i definiranje resursa neophodnih za postizanje ciljeva,
- izradu, odobrenje i izvršenje dokumenata u Sistemu odbrambenog planiranja,
- analizu izvršenja dokumenata i aktivnosti, te predlaganje unapređenja istih.

Glavni elementi/dokumenti Sistema odbrambenog planiranja kojim se i na osnovu kojih vrši transformacija strateških uputstava državnog rukovodstva u odbrambene planove, dokumente i aktivnosti, te definiraju težišni zadaci i prioriteti u oblasti odbrane, prikazani su kako slijedi:

Element (dokument)	Nosilac izrade/pregleda	Sarađuje	Donosi/odobrava	Izrada/pregled
Sigurnosna politika BiH	Interresorna radna grupa Vijeća ministara BiH	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH (i institucije pri VM) Zajednički štab Oružanih snaga BiH NATO Međunarodne sigurnosne organizacije (po potrebi)	Predsjedništvo BiH	Po potrebi
Odbrambena politika BiH	Ministarstvo odbrane BiH	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH (i institucije pri VM) Zajednički štab Oružanih snaga BiH NATO Međunarodne sigurnosne organizacije (po potrebi)	Predsjedništvo BiH	Po potrebi, pregled dvogodišnje
Vojna strategija BiH	Zajednički štab Oružanih snaga BiH	Ministarstvo odbrane BiH	Načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH	Periodično i po potrebi, pregled godišnje
Smjernice za odbrambeno planiranje	Ministarstvo odbrane BiH	Zajednički štab Oružanih snaga BiH	Ministar odbrane BiH	Za period 1-5 godina, pregled i izdavanje godišnje
Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH	Ministarstvo odbrane BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH (i institucije pri VM) NATO Međunarodne sigurnosne organizacije (po potrebi)	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH	Najmanje za period od 6 godina, pregled dvogodišnje

Načelni pregled dokumenata u odbrambenom sistemu BiH koji se koriste za potrebe Sistema odbrambenog planiranja, a u čijoj izradi i usvajanju učestvuju ili ih samostalno donose institucije odbrane BiH, dat je u Prilogu 2. Politike. Pregled ostalih osnovnih strateških dokumenata u odbrambenom sistemu BiH koji se koriste kao osnova za odbrambeno planiranje, dat je u Prilogu 3. Politike. Opis glavnih elemenata/dokumenata Sistema odbrambenog planiranja prikazan je u tekstu koji slijedi.

2. Sigurnosna politika BiH

Sigurnosna politika BiH je dokument o strateškim interesima i ciljevima koje BiH želi da postigne u pogledu obezbjeđenja mira, sigurnosti i prosperiteta svih njenih građana. Za provođenje Sigurnosne politike BiH i praćenje ostvarivanja definiranih sigurnosnih ciljeva, u skladu sa ustavnim uređenjem države i funkcionalnim nadležnostima, odgovorne su institucije zakonodavne i izvršne vlasti BiH.

Sigurnosna politika BiH podrazumijeva sve elemente moći koji su na raspolaganju BiH radi ostvarenja vitalnih strateških državnih interesa i ciljeva. Dokument priprema interesorna radna grupa Vijeća ministara BiH, u okviru koje sudjeluju predstavnici institucija odbrane BiH, te na prijedlog Vijeća ministara BiH usvaja Predsjedništvo BiH

3. Odbrambena politika BiH

Odbrambena politika BiH daje procjenu sigurnosnog okruženja i procjenu sigurnosnih i izazova i rizika u oblasti odbrane, definira ciljeve BiH u oblasti odbrane i cilj i načela odbrambene politike, razmatra kolektivne sigurnosne integracije, međunarodnu saradnju u oblasti odbrane i odbrambeni sistem BiH, te daje viziju razvoja odbrambenog sistema BiH.

Primarna namjena dokumenta je definiranje odbrambene politike BiH kao dijela Sigurnosne politike BiH, sa ciljem:

- uspostave osnovnih parametara za funkcioniranje elemenata sistema odbrane radi ostvarivanja državnih ciljeva u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike,
- definiranja osnovnog odbrambenog koncepta BiH,
- dugoročnog uređenja angažiranja odbrambenih resursa u odgovoru na sigurnosne i izazove i rizike u oblasti odbrane,
- projiciranja osnova upotrebe Oružanih snaga BiH, njihovog budućeg razvoja i načina djelovanja u ostvarivanju postavljenih ciljeva,
- definiranja osnova dalje izgradnje odbrambenih sposobnosti BiH.

Na temelju Odbrambene politike BiH, institucije odbrane BiH otpočinju proces planiranja koji ima za cilj implementaciju osnovnog odbrambenog koncepta i državnih ciljeva u oblasti odbrane. U tom smislu, Odbrambena politika BiH je osnov za razvoj ostalih politika u odbrambenom sistemu. Zakonom o odbrani BiH definisana je nadležnost Ministarstva odbrane BiH za razvijanje, procjenu i ažuriranje Odbrambene politike BiH koju usvaja i odobrava Predsjedništvo BiH.

4. Vojna strategija BiH

Vojna strategija BiH je dokument usmjeren na podršku i implementaciju zakonskih zadataka Oružanih snaga BiH, te državnih općesigurnosnih i odbrambenih ciljeva definiranih Sigurnosnom i Odbrambenom politikom BiH. Osnovna uloga Vojne strategije BiH je definiranje vojnih državnih ciljeva i načina njihovog ostvarivanja, te identificiranje ključnih sposobnosti i željenih osobina Oružanih snaga BiH kako bi iste u ostvarenju definiranih ciljeva izvršavale dodijeljene zadatke na efikasan i finansijski prihvatljiv način.

Vojna strategija BiH je rezultat godišnje vojno-strateške procjene okruženja BiH. Ista pretvara koncepcijske ciljeve Odbrambene politike BiH u vojne ciljeve i postavlja zahtjeve za ostvarivanje vojnih ciljeva. Vojna strategija BiH razmatra strukturu sadašnjih i daje viziju strukture budućih Oružanih snaga BiH, te u tom smislu predstavlja dokument o razvoju Oružanih snaga BiH i njihovih sposobnosti.

U procesu razvoja Vojne strategije BiH, razmatraju se budući odbrambeni zahtjevi u smislu međusobno povezanih funkcija u procesu planiranja, kao što su doktrina, organizacija, obuka i edukacija, vojno vođstvo, personal, materijalno-tehnička sredstva i objekti.

Pravovremeno planiranje je metod koji se koristi za izradu i koordinaciju ovog dokumenta. Razvoj budućih odbrambenih sposobnosti u Vojnoj strategiji BiH zasnovan je na "neograničenoj analizi" budućih odbrambenih zahtjeva. Prema tome, Vojna strategija BiH se koristi u procesu određivanja odbrambenih zahtjeva i predstavlja značajan dokument u SPPBI i razvoju Smjernica odbrambenog planiranja. Zahtjevi iskazani u Vojnoj strategiji BiH se koriste za usmjeravanje programiranja kao dijela SPPBI.

Odbrambeni zahtjevi se određuju u toku faze "budućih odbrambenih sposobnosti" u okviru procesa odbrambenog planiranja. Ovaj proces zahtijeva izvršavanje kontinuirane analize misije svih operativnih sistema i vojnih funkcija. Vizija razvoja snaga data u Vojnoj strategiji BiH treba odgovoriti na pitanje kako razviti, implementirati i održati u funkciji svaki od elemenata vojne strukture kako bi isti efikasno izvršavali dodijeljene zadatke i ispunili definirane odbrambene ciljeve.

Vojnu strategiju BiH izrađuje i ažurira Zajednički štab Oružanih snaga BiH. Nakon provedenog usaglašavanja sa Ministarstvom odbrane BiH, istu odobrava načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH. Ažuriranje ovog dokumenta se vrši periodično, u skladu sa zahtjevima sigurnosnog okruženja, te u tom slučaju objavljuje do početka kalendarske godine.

Načelni sadržaj Vojne strategije BiH prikazan je u Prilogu 4. Politike.

5. Smjernice za odbrambeno planiranje

Smjernice za planiranje odbrane (u daljem tekstu: Smjernice) su dokument Ministarstva odbrane BiH o planiranju i programiranju ključnih prioriteta i resursa neophodnih za ostvarivanje zakonskih obaveza, dodijeljenih zadataka i državnih ciljeva u oblasti odbrane. Smjernice daju obavezujuće preporuke za prioritete angažovanja i razvoj Oružanih snaga BiH, te je u tom smislu Vojna strategija BiH jedna od polaznih osnova za izradu ovog dokumenta.

Svrha Smjernica je osiguranje jedinstvenog i transparentnog pristupa poslovima odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH, omogućavanje uvida u sve prioritetne planske aktivnosti i poboljšanje unutrašnje koordinacije u realizaciji istih. Kao takve, Smjernice služe za izradu godišnjeg Programa rada Ministarstva odbrane BiH, koji se dalje konkretizuje kroz mjesečne planove rada organizacijskih jedinica Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH.

Cilj Smjernica je definisanje zadataka, prioriteta, sposobnosti, specifičnih misija, odgovornosti i opširnijih uputa za planiranje i racionalnu upotrebu resursa u cilju efikasnog funkcionisanja institucija odbrane BiH na kratkoročnoj (1-2 godine), srednjoročnoj (3-5 godina) i dugoročnoj osnovi (6 i više godina).

Smjernice za odbrambeno planiranje služe kao osnova za programiranje u SPPBI i završavaju fazu planiranja. Procedure i rezultati SPPBI pretvaraju sve identifikovane resurse u odbrambenim planovima i programima u dva primarna resursa: vrijeme i novac. Budžet odbrane finansira sadašnje snage dok odbrambeni program prioritizuje i alokira smjernice za finansiranje u narednim godinama, kako bi se podržale buduće snage. Izvještaj o ostvarenim rezultatima u izvršnoj fazi pruža osnove za kontinuirano ažuriranje planova koji služe za modifikovanje programa za naredne godine.

U okviru procesa planiranja i programiranja ključnih prioriteta i resursa odbrane, Smjernice treba da:

- definišu glavne aktivnosti i prioritete u ispunjavanju odbrambenih ciljeva,
- obuhvate viziju i misije Oružanih snaga BiH, te odražavaju zahtjeve navedene u Vojnoj strategiji BiH,
- uključuju sigurnosne i odbrambene pozicije koje se odnose na reformsku politiku,
- sadrže procjene kapaciteta potrebnih za ispunjavanje misija Oružanih snaga BiH.
- daju prioritet razvoju odbrambenih planova, programa i budžeta,
- ponude operativne prioritete prikazane po većim kategorijama odbrambenih zahtjeva i projekata,
- sadrže niz međusobno povezanih razrada i direktiva o planiranju snaga.

Smjernice donosi ministar odbrane BiH, a iste se ažuriraju na godišnjoj osnovi i objavljuju u prvom kvartalu budžetske godine. Organizacijske jedinice Ministarstva odbrane BiH i Zajednički štab Oružanih snaga BiH sudjeluju u pripremi Smjernica i dužni su aktivnosti i prioritete iz istih ugraditi u vlastite planske dokumente.

Načelni sadržaj Smjernica prikazan je u Prilogu 5. Politike.

6. Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH

Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH je dokument kojim se operacionaliziraju vizija razvoja Oružanih snaga BiH definirana Odbrambenom politikom BiH, te pravci i ciljevi razvoja Oružanih snaga BiH i njihovih sposobnosti preporučeni Strateškim pregledom odbrane.

Na osnovu navedene vizije i preporuka, ovim planom se utvrđuju faze i dinamika dostizanja potrebnih operativnih sposobnosti, te dinamiku razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH u oblastima personalnih, materijalnih i finansijskih resursa, odbrambenog planiranja, operacija, edukacije i obuke, vojne doktrine, istraživanja i razvoja, te u drugim ključnim oblastima u skladu sa definiranim pravcima i ciljevima razvoja Oružanih snaga BiH. Na ovaj način, plan težišno uključuje razmatranja razvoja, osposobljavanja i modernizacije Oružanih snaga BiH u cilju efikasnog i finansijski prihvatljivog izvršenja zakonom definiranih zadataka, dostizanja NATO interoperabilnosti i ispunjavanja obaveza preuzetih u okviru NATO.

Plan uključuje razmatranja finansijskih aspekata razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH, definira obaveze elemenata odbrambenog sistema u dostizanju i održavanju razvojnih ciljeva i sposobnosti Oružanih snaga BiH, te nosioce implementacije planskih aktivnosti.

Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH izrađuju i ažuriraju Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab Oružanih snaga BiH. Na prijedlog ministra odbrane BiH, dokument razmatra i usvaja Vijeće ministara BiH, odobrava Predsjedništvo BiH, te potvrđuje Parlamentarna skupština BiH.

V RAZVOJ SISTEMA ODBRAMBENOG PLANIRANJA

1. Potreba razvoja

Uspostava funkcionalnog Sistema odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH i dalji razvoj istog su neophodni. Navedena potreba je u skladu sa obavezama koje Ministarstvo odbrane BiH i Oružane snage BiH, kao institucije BiH, imaju u pogledu ostvarivanja svojih zakonskih nadležnosti i dodijeljenih zadataka. Takođe, navedena potreba je u skladu sa obavezama koje je BiH preuzela u okviru ostvarivanja svog strateškog cilja pridruživanja u NATO članstvo.

Svrha ovog Poglavlja je definiranje osnova i koncepta razvoja Sistema odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH, kako bi se osigurala izrada dokumenata Sistema koji su utemeljeni na ustavnopravnom uređenju BiH, zakonima i propisima BiH, te usaglašeni sa NATO normama i uobičajenim praksama u oblasti odbrambenog planiranja.

2. Osnove razvoja

Uspostava u punom kapacitetu i dalji razvoj Sistema odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH se zasniva na sljedećim osnovama:

- poštivanje i implementacija načela, ciljeva, osnova, podjele, glavnih elemenata i dokumenata Sistema definiranih ovom Politikom,
- kontinuiran proces pregleda odbrane sa ciljem usaglašavanja postojećih i izrade novih dokumenata Sistema,
- usaglašenost sa NATO normama i uobičajenim praksama u oblasti odbrambenog planiranja, sa osloncem na NATO i dokumente BiH izrađene u okviru NATO/PfP aktivnosti,
- usmjerenost na ključne prioritete institucija odbrane BiH kako bi iste izvršile zakonske zadatke i ispunile državne ciljeve u oblasti sigurnosti i odbrane,
- interakcija sa Sistemom upravljanja odbrambenim resursima u cilju efikasne upotrebe raspoloživih resursa institucija odbrane BiH.

3. Koncept razvoja

Sistem odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH će se generalno razvijati prema sljedećem konceptu:

- odbrambeno planiranje se provodi kao:
 - strateško,
 - operativno,
 - izvršno odbrambeno planiranje.

Strateškim odbrambenim planiranjem se definiraju sigurnosni i odbrambeni ciljevi BiH i načini njihovog ostvarivanja. Dokumente strateškog odbrambenog planiranja donose nadležne državne institucije zakonodavne i izvršne vlasti. Ministarstvo odbrane BiH učestvuje ili je nosilac u izradi prijedloga ovih dokumenata. U skladu sa svojim zakonskim nadležnostima, dokumente strateškog odbrambenog planiranja mogu donositi i institucije odbrane BiH.

Operativnim odbrambenim planiranjem se definiraju prioritetni i težišni zadaci ili aktivnosti institucija odbrane kako bi se dostigli strateški ciljevi u oblasti sigurnosti i odbrane.

Izvršnim odbrambenim planiranjem se usmjerava izvršavanje prioriternih i težišnih zadataka ili aktivnosti institucija odbrane, te osigurava upravljanje raspoloživim odbrambenim resursima radi što potpunijeg ostvarivanja strateških ciljeva u oblasti sigurnosti i odbrane.

Operativno i izvršno odbrambeno planiranje, u skladu sa svojim nadležnostima, vrše odbrambene strukture koje su u lancu komadovanja i kontrole potčinjene ministru odbrane.

- odbrambeno planiranje se realizira kroz sljedeće faze:
 - pripremna faza,
 - faza izrade plana - dokumenta,
 - faza odobravanja plana - dokumenta,
 - faza izvršenja plana - dokumenta,
 - faza analize planiranja i izvršenja plana - dokumenta.

U okviru navedenih faza vrši se identifikacija odbrambenih izazova, rizika i prijetnji, definiranje odbrambenih ciljeva i zadataka, definiranje odbrambenih resursa i distribucija resursa za izvršenje zadataka. Primjena navedenih faza po nivoima odbrambenog planiranja vrši se u skladu sa potrebama i mogućnostima. Primjena istih treba da osigura efikasno razvijanje i upravljanje odbrambenim resursima u odgovoru na identificirane izazove i rizike.

- prema kontinuitetu provođenja, odbrambeno planiranje se dijeli na:
 - redovno planiranje, koje se realizira radi izvršavanja tekućih poslova i zadataka iz nadležnosti i djelokruga rada institucija odbrane BiH,
 - posebno planiranje, koje se realizira radi izvršavanja drugih značajnih aktivnosti institucija odbrane BiH ograničenih po obimu i vremenu trajanja, a koje neposredno doprinose ostvarivanju zakonskih obaveza, dodijeljenih zadataka i postavljenih ciljeva.
- prema vremenskom okviru za koji se provodi, odbrambeno planiranje se dijeli na:
 - kratkoročno planiranje (1-2 godine), koje uključuje programiranje i planiranje poslova i zadataka, godišnji budžet odbrane, izvršne i druge smjernice, operativne koncepte, projekte i aktivnosti od značaja za odbrambeni sistem, te sve druge pojedinačne kratkoročne aktivnosti institucija odbrane BiH,
 - srednjoročno planiranje (3-5 godina), koje uključuje okvirni budžet odbrane, politike, strategije i doktrine u odbrambenom sistemu, te srednjoročne planove i programe,
 - dugoročno planiranje (6 i više godina), koje uključuje pregled odbrane, te planove i druge dokumente kojima se dugoročno definiraju sposobnosti, aktivnosti, vizija razvoja odbrambenih struktura i ciljevi u oblasti odbrane u miru, ratnom i vanrednom stanju.
- dokumenti u Sistemu odbrambenog planiranja se dijele na:
 - konceptualne (definišu osnovnu odbrambenu viziju, ciljeve, načela i prioritete djelovanja),
 - normativne (regulatorno uređuju djelovanje u određenoj oblasti odbrambenog sistema ili u sistemu u cjelini, uključujući zadatke, nadležnosti, te prava i obaveze nosioca i učesnika aktivnosti),
 - doktrinarnе (definišu način upotrebe svih elemenata odbrambenih struktura u ostvarivanju postavljenih vizija i ciljeva, te u izvršavanju dodijeljenih zadataka), i
 - planske (konkretiziraju nosioce, učesnike i rokove realizacije aktivnosti ispunjavanja definirane vizije, ciljeva i dodijeljenih zadataka prema utvrđenim prioritetima djelovanja).

VI NADZOR I ODGOVORNOSTI

1. Nadzor nad odbrambenim planiranjem

Ministar odbrane Bosne i Hercegovine vrši nadzor nad svim aspektima odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH, odobrava Politiku i izdaje direktive za njeno ažuriranje.

Zamjenici ministra odbrane iz svoje nadležnosti vrše nadzor nad implementacijom odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH.

2. Odgovornosti u oblasti odbrambenog planiranja

Sektor za politiku i planove razvija i implementira Sistem odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH, osigurava usklađenost Politike sa usvojenim politikama u odbrambenom sistemu BiH i zahtjevima NATO inteoperabilnosti, te osigurava pregled, pripremu i ažuriranje Politike.

Organizacijske jedinice Ministarstva odbrane BiH sudjeluju u razvoju i implementaciji Sistema odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH, izrađuju dokumente i implementiraju Sistem u okviru svojih nadležnosti, te sudjeluju u pregledu i ažuriranju Politike.

Zajednički štab Oružanih snaga BiH sudjeluje u razvoju i implementaciji Sistema odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH, izrađuje dokumente i implementira Sistem u Oružanim snagama BiH, te sudjeluje u pregledu i ažuriranju Politike.

Komande i jedinice Oružanih snaga BiH iz svoje nadležnosti sudjeluju u implementaciji Sistema odbrambenog planiranja.

VII ZAVRŠNE ODREDBE

1. Ažuriranje Politike

Sektor za politiku i planove, u saradnji sa organizacijskim jedinicama Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkim štabom Oružanih snaga BiH, najmanje jednom godišnje vrši pregled Politike s ciljem utvrđivanja potrebe ažuriranja iste.

2. Stupanje na snagu

Politika stupa na snagu danom donošenja, od kada se stavlja van snage Politika odbrambenog planiranja, broj: 06-03-4042/05 od 28.11.2005. godine.

Broj: 06-03-3-728 /09
Sarajevo, 16.01.2009. godine

MINISTAR
dr. Selmo Cikotić

Termini i definicije

A

Aktivnost

Djelovanje, rad ili osmišljeni napor koji su usmjereni na postizanje željenog rezultata.

Analiza

Postupak raščlanjivanja cjeline s ciljem utvrđivanja njenih dijelova i odnosa između istih.

Ažuriranje

Postupak održavanja podataka i informacija aktuelnim mijenjanjem ili brisanjem onih u kojima je došlo do promjene u određenom vremenskom periodu.

B

Bijela knjiga odbrane BiH

Javni informativni dokument o stanju u odbrambenom sistemu i statusu Oružanih snaga BiH.

C

Cilj

Glavna komponenta zadatka i krajnje stanje koje treba postići u određenoj aktivnosti ili djelovanju.

D

Doktrinarni dokumenti

Dokumenti u Sistemu odbrambenog planiranja kojima se definišu način upotrebe svih elemenata odbrambenih struktura.

Dokument

Pisano zabilježeni podatak, informacija ili njihov skup.

Dokument okvirnog budžeta BiH (DOB)

Dokument kojim se projicira trogodišnji okvirni budžet i rashodi institucija BiH.

Dugoročno planiranje

Planiranje koje se provodi za period 6 i više godina.

Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH

Dokument kojim se operacionalizira vizija razvoja oružanih snaga definirana Odbrambenom politikom BiH i preporučena Strateškim pregledom odbrane.

E

Efikasnost

Pravovremeno, brzo i tačno obavljanje poslova i zadataka.

Ekonomičnost

Efikasno obavljanje poslova i zadataka uz najmanje troškove.

Element

Unutrašnji funkcionalni dio sistema, strukture, institucije ili organizacije.

F

Funkcija

Osnovna aktivnost elementa ili sistema, strukture, institucije i organizacije u cjelini.

Fleksibilnost

Mogućnost prilagođavanja i alternativnog djelovanja.

G

Godišnji budžet odbrane

Finansijska sredstva odobrena za potrebe funkcionisanje institucija odbrane BiH na godišnjoj osnovi.

I

Interoperabilnost

Sposobnost za zajedničko i efikasno djelovanje sa snagama NATO i NATO/PfP u cilju izvršenja misija i zadataka.

Institucija

Zakonom uspostavljen organ sa definiranim mjestom, ulogom i nadležnostima

Izvršno odbrambeno planiranje

Planiranje usmjereno na izvršavanje prioriternih i težišnih zadataka ili aktivnosti institucija odbrane koji su usmjereni na dostizanje strateških ciljeva u oblasti sigurnosti i odbrane.

K

Kategorizacija

Postupak razvrstavanja po unaprijed definiranim vrstama i oblicima (kategorijama).

Kompatibilnost

Organizaciona, materijalna, proceduralna i druga usklađenost za zajedničku upotrebu sa NATO i NATO/PfP snagama u različitim uslovima radi izvršenja misija i zadataka.

Komanda i kontrola

Proces usmjeravanja, koordinacije i nadzora aktivnosti oružanih snaga u postupku izvršenja dodijeljenih zadataka.

Konceptualni dokumenti

Dokumenti u Sistemu odbrambenog planiranja kojima se definiraju osnovna odbrambena vizija, ciljevi, načela i prioriteti djelovanja.

Koordinacija

Međusobno usaglašeno i usklađeno djelovanje dvije ili više struktura ili njihovih elemenata.

Kontinuiranost

Nprekidan tok procesa.

Koncept

Projekcija djelovanja i razvoja u određenoj oblasti.

Kratkoročno planiranje

Planiranje koje se provodi za period 1-2 godine.

M

Misija

Primarni zadatak sa svrhom dodijeljen jedinici, organizacijskoj cjelini ili pojedincu.

Modernizacija

Promjena strukture snaga u smislu pesonala, opreme i drugih elemenata operativnih sposobnosti.

N

Načelo

Fundamentalna postavka i vrijednosni kriterij djelovanja u određenoj oblasti.

NATO/PfP prezentacijski i planski dokumenti

Dokumenti kojima se daje pregled i mogućnosti odbrambenog sistema BiH u odnosu na preporuke NATO-a.

Normativni dokumenti

Dokumenti u Sistemu odbrambenog planiranja kojima se regulatorno uređuje djelovanje u određenoj oblasti odbrambenog sistema ili u sistemu u cjelini.

Nosilac

Institucija, organizacija, struktura ili njihovi unutrašnji elementi koji imaju primarnu odgovornost za ispunjavanje cilja, realizaciju zadatka ili aktivnosti.

O

Odbrambeni sistem BiH

Dio sigurnosnog sistema BiH koji predstavlja jedinstven oblik organizacije, resursa i aktivnosti institucija odbrane BiH usmjerenih na ostvarivanje zakonskih obaveza, dodijeljenih zadataka i državnih sigurnosnih i odbrambenih ciljeva.

Odbrambena politika BiH

Dokument kojim se definiraju ciljevi BiH u oblasti odbrane i uspostavljaju osnove funkcioniranja sistema odbrane radi ostvarivanja državnih ciljeva u oblasti sigurnosti.

Odbrambeni planovi

Planovi koji se izrađuju u cilju realizacije zadataka i aktivnosti u oblasti odbrane.

Odbrambeno planiranje

Proces razvoja odbrambenih planova.

Odluka o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH

Dokument kojim se utvrđuju veličina, struktura, lokacije i popuna Oružanih snaga BiH, te nacionalna zastupljenost u istima.

Operativno odbrambeno planiranje

Planiranje kojim se definiraju prioritetni i težišni zadaci ili aktivnosti institucija odbrane kako bi se dostigli strateški ciljevi u oblasti sigurnosti i odbrane.

Organizacija

Oblik uređenja odnosa ili udruživanja s ciljem obavljanja poslova, zadataka, aktivnosti ili postizanja određenih ciljeva.

P

Politika

Opći konceptualni dokument kojim se izražavaju opredjeljenja, definišu načela, ciljevi i vizija djelovanja u određenoj oblasti.

Politika odbrambenog planiranja

Opći konceptualni dokument iz oblasti odbrambenog planiranja, čiji je osnovni cilj razumijevanje i izrada glavnih elemenata/dokumenata Sistema odbrambenog planiranja i uspostava usklađenog procesa odbrambenog planiranja u institucijama odbrane BiH.

Politika upravljanja odbrambenim resursima

Opći konceptualni dokument iz oblasti upravljanja odbrambenim resursima, čiji je osnovni cilj razumijevanje Sistema upravljanja odbrambenim resursima i definiranje osnova upravljanja resursima institucija odbrane BiH.

Posebno planiranje

Planiranje koje se realizira radi izvršavanja značajnih aktivnosti institucija odbrane BiH ograničenih po obimu i vremenu trajanja, a koje nisu obuhvaćene redovnim planiranjem.

Proces

Razvojni tok aktivnosti u cjelokupnom periodu njenog trajanja.

Procjena

Proces analize raspoloživih informacija u cilju određivanja pravaca djelovanja i sagledavanja odstupanja između planiranih i realiziranih sposobnosti, ciljeva, zadataka i aktivnosti.

Procjena sposobnosti i spremnosti odbrambenog sistema

Postupak sagledavanja stanja u svim oblastima odbrambenog sistema s ciljem utvrđivanja odstupanja između planiranih i realiziranih sposobnosti, ciljeva i aktivnosti.

Prioritet

Cilj, zadatak ili aktivnost sa najvišim stepenom važnosti.

Plan

Kontinuiran razvojni okvir aktivnosti i skup zadataka kojim se predviđa način realizacije i željen ishod aktivnosti i zadataka.

Planiranje

Proces razvoja planova.

Planski dokumenti

Dokumenti u Sistemu odbrambenog planiranja kojim se konkretiziraju nosioci, učesnici i rokovi realizacije zadataka i aktivnosti prema utvrđenim prioritetima.

Plan opremanja Oružanih snaga BiH

Dokument kojim se operacionalizira Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH.

Planovi odbrane sa planovima upotrebe i razmještaja Oružanih snaga BiH

Dokumenti kojima se konkretiziraju aktivnosti Oružanih snaga BiH usmjerene na ispunjavanje zakonskih obaveza i dodijeljenih zadataka.

Priuštvost

Usaglašenost mogućnosti i potreba.

Primjenjivost

Realna mogućnost implementacije.

R

Racionalnost

Razumno planiranje i upotreba objektivno raspoloživih resursa u cilju efikasnog i ekonomičnog obavljanja poslova i zadataka.

Redovno planiranje

Planiranje koje se realizira radi izvršavanja tekućih poslova i zadataka iz nadležnosti i djelokruga rada institucija odbrane BiH.

S

Sigurnosni sistem BiH

Jedinstveni sistem institucija, izvršnih struktura i svih elemenata moći BiH čije je djelovanje usmjereno na zaštitu temeljnih društvenih vrijednosti i ostvarenje državnih ciljeva u oblasti sigurnosti.

Sigurnosna politika BiH

Dokument o strateškim interesima i ciljevima koje BiH želi da postigne u pogledu obezbjeđenja mira, sigurnosti i prosperiteta svih njenih građana.

Sistem

Integralan skup funkcionalnih elemenata sa jasno definiranim međusobnim odnosima, zadacima, nadležnostima i resursima čije je djelovanje usmjereno na ostvarivanje postavljenih ciljeva i zadataka.

Sistem odbrambenog planiranja

Oblik organizacije, resursa i aktivnosti institucija odbrane u okviru kojeg se provodi proces odbrambenog planiranja s ciljem procjene odbrambenih sposobnosti i izrade dokumenata od interesa za sigurnost i odbranu države (odbrambene/vojne vizije, politike, strategije, doktrine, smjernice, planovi i prioriteti).

Sistem planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja

Operativni dio Sistema upravljanja odbrambenim resursima u okviru kojeg se dokumentiraju procedure identifikacije potreba za odbrambenim resursima, prioriteta finansiranja i alociranja sredstva, te kontrole i izvještavanja o izvršenju sredstava.

Sistem upravljanja odbrambenim resursima

Oblik organizacije, resursa i aktivnosti institucija odbrane u okviru kojeg se identificiraju potrebe za odbrambenim resursima, te usmjerava i kontroliše njihova upotreba.

Smjernice

Opći konceptualni dokument kojim se definišu težišni zadaci i prioriteti u određenoj oblasti djelovanja, te vrši usmjeravanje aktivnosti u cilju njihove realizacije.

Smjernice za odbrambeno planiranje

Dokument o planiranju i programiranju ključnih prioriteta i resursa neophodnih za ostvarivanje zakonskih obaveza, dodijeljenih zadataka i državnih ciljeva u oblasti odbrane.

Srednjoročno planiranje

Planiranje koje se provodi za period 3-5 godina.

Struktura

Unutrašnja hijerarhijska uređenost institucije, organizacije, sistema ili podjela određene cjeline po definiranim kategorijama.

Strateško odbrambeno planiranje

Planiranje kojim se definišu državni sigurnosni i odbrambeni ciljevi i načini njihovog ostvarivanja.

Strateški pregled odbrane

Proces u okviru kojeg se analiziraju svi elementi odbrambenog sistema i daju preporuke za njihov dalji razvoj.

T

Težišni zadatak

Zadatak na čiju su realizaciju usmjerene aktivnosti u određenom vremenskom periodu.

Transparentnost

Dostupnost relevantnih podataka vlastima i javnosti.

V

Vojna doktrina BiH

Način upotrebe svih elemenata strukture Oružanih snaga BiH u procesu realiziranja zakonskih obaveza, dodijeljenih zadataka i državnih sigurnosnih i odbrambenih ciljeva.

Vojna strategija BiH

Proces procjene u okviru kojeg se na osnovu državnih sigurnosnih i odbrambenih ciljeva definiraju vojni ciljevi, identificiraju sposobnosti Oružanih snaga BiH, te utvrđuju načini, opcije i zahtjevi za ispunjavanje vojnih ciljeva.

Z

Zadatak

Jasno definirana i konkretizirana aktivnost.

Zakonitost

Poštivanje zakona i propisa.

Zakon o odbrani BiH

Pravni akt kojim se definira, uspostavlja i uređuje odbrambeni sistem BiH i nadležnosti u okviru istog.

Zakon o službi u Oružanim snagama BiH

Pravni akt kojim se definira sastav Oružanih snaga BiH i uređuju prava, obaveze i status lica na službi u istima.

Načelni pregled dokumenata u Sistemu odbrambenog planiranja

Planiranje/ dokumenti	KONCEPTUALNI	NORMATIVNI	DOKTRINARNI	PLANSKI
STRATEŠKO	Sigurnosna politika BiH	Ustav BiH	Vojna doktrina BiH Vojna strategija BiH	Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH
	Odbrambena politika BiH	Zakoni i podzakonski akti BiH i entiteta		Dokument okvirnog budžeta BiH
	Bijela knjiga odbrane BiH	Podzakonski akti BiH i entiteta		Plan opremanja Oružanih snaga BiH
	Strateški pregled odbrane	Međunarodni ugovori, sporazumi i memorandumi		Godišnji budžet odbrane
	Procjena sposobnosti i spremnosti odbrambenog sistema	Odluke, zaključci i rješenja Predsjedništva BiH, Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH		NATO/PfP planski dokumenti
	Prezentacijski dokumenti NATO/PfP			Planovi odbrane sa planovima upotrebe i razmještaja OS BiH
OPERATIVNO	Politika odbrambenog planiranja	Propisi, direktive, naređenja i drugi akti ministra odbrane BiH	Doktrina upotrebe Oružanih snaga BiH, Doktrina obuke Oružanih snaga BiH i ostale osnovne doktrine Oružanih snaga BiH	Program rada Ministarstva odbrane BiH
	Politika upravljanja odbrambenim resursima			
	Politika civilno vojne saradnje	Naređenja načelnika Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH	Osnovna pravila Oružanih snaga BiH	Program civilno - vojne saradnje
	Dokument o SPPBI		Operativni priručnici Oružanih snaga BiH	
	Smjernice za odbrambeno planiranje, smjernice ministra odbrane i operativni koncepti		Standardne operativne procedure (SOP) Oružanih snaga BiH	Programi po osnovu NATO/PfP i ispunjavanja međunarodnih obaveza
IZVRŠNO	Politike glavnih funkcionalnih sistema odbrane: - politika i planiranje - međunarodna saradnja - obavještajno sigurnosni poslovi - K4 i UI - upravljanje personalom - nabavka i logistika - finansije i budžet	Izvršna naređenja	Pravila Oružanih snaga BiH	Planovi rada na svim nivoima
	Politike operativnih sistema odbrane: - planovi i operacije - obuka - upravljanje snagama		Izvedeni i izvršni priručnici Oružanih snaga BiH	
	Izvedene izvršne politike		Izvedene i izvršne Standardne operativne procedure (SOP) Oružanih snaga BiH	Posebni planovi na svim nivoima
	Izvršne smjernice		Publikacije	

Pregled temeljnih dokumenata strateškog odbrambenog planiranja

Dokument	Opis/sadržaj	Nosilac izrade/pregleda	Saraduje	Donosi/odobrava	Vremenski okvir izrade/pregleda
Zakon o odbrani BiH	Zakon definira, uspostavlja i uređuje jedinstveni odbrambeni sistem BiH, civilnu komandu i kontrolu i demokratski pralamentarni nadzor nad Oružanim snagama BiH, nadležnosti institucija u odbrambenom sistemu BiH, ciljeve razvoja i održavanja vojnih kapaciteta BiH, zadatke Oružanih snaga BiH, te obaveze svih subjekata odbrane da u okvirima svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti provedu potrebne aktivnosti za prijem BiH u članstvo NATO-a	Ministarstvo odbrane BiH (prijedlog izmjena i dopuna Zakona)	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH NATO	Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Vijeća ministara BiH i po odobrenju Predsjedništva BiH	Po potrebi
Zakon o službi u Oružanim snagama BiH	Zakon definira i uređuje sastav Oružanih snaga BiH, prava, obaveze i status lica na službi u Oružanim snagama BiH, upravljanje evidencijom i karijerom vojnih lica, standarde ponašanja vojnih lica i sva druga pitanja vezana za službu u Oružanim snagama BiH	Ministarstvo odbrane BiH (prijedlog izmjena i dopuna Zakona)	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH NATO	Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Vijeća ministara BiH i po odobrenju Predsjedništva BiH	Po potrebi
Odluka o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH	Odlukom se regulišu sva bitna pitanja vezana za organizaciju Oružanih snaga BiH kao profesionalne, jedne vojna sile, koju uspostavlja i kontrolira BiH. Istom se utvrđuju veličina, struktura, lokacije i popuna Oružanih snaga BiH, te nacionalna zastupljenost u istima.	Ministarstvo odbrane BiH	Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH NATO	Predsjedništvo BiH	Po potrebi, pregled na godišnjem nivou
Vojna doktrina BiH	Vojna doktrina BiH je dokument koji definira način upotrebe svih elemenata strukture Oružanih snaga BiH u realiziranju zakonom definiranih zadataka i dodijeljenih misija. Ovaj dokument propisuje osnovna načela i procedure kojima se rukovode Oružane snage BiH i koja služe kao osnova za razvoj svih drugih operativnih i izvršnih doktrinarnih dokumenata u Oružanim snagama BiH.	Zajednički štab Oružanih snaga BiH	Predsjedništvo BiH Ministarstvo odbrane BiH NATO	Predsjedništvo BiH, na prijedlog ministra odbrane BiH	Po potrebi, pregled dvogodišnje
Bijela knjiga odbrane BiH	Dokument predstavlja informaciju građanima BiH stanju odbrambenog sistema i statusu njihovih oružanih snaga. Isti daje pregled reformskih aktivnosti u oblasti odbrane, razmatranja sigurnosnog okruženja BiH, te pregled Odbrambene politike BiH i odbrambenog sistema BiH, uključujući specifične funkcije odbrambenog sistema i dalje pravce reforme istog	Ministarstvo odbrane BiH	Predsjedništvo BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH	Predsjedništvo BiH	Po potrebi, u skladu sa nastalim izmjenama

Strateški pregled odbrane	Pregled odbrane je proces u okviru kojeg se analiziraju svi aspekti i elementi odbrambenog sistema, priuštivost strukture snaga, dugoročno utvrđuju pravci i ciljevi razvoja Oružanih snaga BiH, te definiraju sposobnosti koje iste trebaju posjedovati kako bi izvršavale dodijeljene zadatke i misije na efikasan i finansijski prihvatljiv način. Pregled daje preporuke za razvoj, osposobljavanje i modernizaciju odbrambenog sistema BiH, te izgradnju sposobnih, priuštivih i NATO interoperabilnih Oružanih snaga BiH	Ministarstvo odbrane BiH	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH NATO	Predsjedništvo BiH	Po potrebi, pregled dvogodišnje
Procjena sposobnosti i spremnosti odbrambenog sistema	Procjenom se sagledava stanje u svim oblastima odbrane i u odbrambenom sistemu BiH u cjelini. Procjena uključuje razmatranje reformskih procesa u oblasti odbrane, dostignuća i slabosti odbrambenog sistema, te odstupanja između planiranih i realiziranih sposobnosti, ciljeva i aktivnosti. Procjena se koristi za izradu dokumenata u odbrambenom sistemu koji razmatraju viziju razvoja odbrambenih struktura i načine njihovog djelovanja u ostvarivanju obaveza, zadataka i definiranih ciljeva	Ministarstvo odbrane BiH	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH NATO	Predsjedništvo BiH	Godišnje
Dokument okvirnog budžeta BiH	Dokument okvirnog budžeta BiH (u daljem tekstu: DOB) je dokument u okviru kojeg se projiciraju trogodišnji okvirni budžet i rashodi institucija BiH. U okviru DOB-a se izrađuje projekcija okvirnog trogodišnjeg budžeta i rashoda u oblasti odbrane kako bi se u navedenom planskom periodu prioritizirala finansijska neophodna za funkcionisanje institucija odbrane BiH. DOB se priprema u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH	Ministarstvo odbrane BiH (projekcija okvirnog trogodišnjeg budžeta i rashoda odbrane u okviru DOB)	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH Ministarstvo finansija i trezora BiH	Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH	Godišnje za naredni trogodišnji period
Godišnji budžet odbrane	Godišnjim budžetom odbrane se definiraju finansijska sredstva neophodna za funkcionisanje institucija odbrane BiH na godišnjoj osnovi. Isti uključuje finansijska sredstva potrebna za izmirenje personalnih troškova pripadnika institucija odbrane, tekuće izdatke, programe posebne namjene, te razvojne i projekte modernizacije Oružanih snaga BiH. Prijedlog godišnjeg budžetskog zahtjeva za potrebe odbrane priprema se na osnovu projekcije iskazane u DOB-u, instrukcija Ministarstva finansija i trezora BiH, te uvažavajući druge specifične potrebe u oblasti odbrane	Ministarstvo odbrane BiH (prijedlog godišnjeg budžetskog zahtjeva za potrebe odbrane)	Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH Ministarstvo finansija i trezora BiH	Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva odbrane BiH (prijedlog godišnjeg budžetskog zahtjeva) Predsjedništvo BiH, na prijedlog Vijeća ministara BiH (prijedlog Godišnjeg budžeta odbrane) Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Predsjedništva BiH (Godišnji budžet odbrane)	Godišnje

NATO/PfP prezentacijski i planski dokumenti	<p>NATO/PfP prezentacijski dokumenti iz oblasti odbrane predstavljaju pregled trenutnog stanja, raspoloživih resursa i mogućnosti državnog odbrambenog sistema u odnosu na preporuke NATO-a. Isti uključuju viziju daljeg razvoja odbrambenog sistema u oblasti dostizanja traženih sposobnosti i ispunjavanja specifičnih NATO preporuka. NATO/PfP planski dokumenti iz oblasti odbrane obuhvataju konkretne akcije usmjerne na dostizanje traženih sposobnosti odbrambenog sistema i ispunjavanje preuzetih obaveza u okviru NATO/PfP</p>	<p>Ministarstvo odbrane BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH Komande i jedinice Oružanih snaga BiH</p>	<p>Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH NATO</p>	<p>Predsjedništvo BiH Ministar odbrane BiH, po ovlaštenju Predsjedništva BiH</p>	<p>Po potrebi</p>
Plan opremanja Oružanih snaga BiH	<p>Plan opremanja Oružanih snaga BiH je dokument kojim se operacionalizira Dugoročni plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH. Ovim planom utvrđuju se vrste i količine opreme, naoružanja i sistema naoružanja, te definišu faze, dinamika i finansijski aspekti opremanja Oružanih snaga BiH sa istima kako bi se u definiranim okvirima ispunili razvojni ciljevi i postigle potrebne operativne sposobnosti Oružanih snaga BiH</p>	<p>Ministarstvo odbrane BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH</p>	<p>Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH NATO</p>	<p>Ministar odbrane BiH</p>	<p>Po izmjenama Dugoročnog plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH</p>
Planovi odbrane sa planovima upotrebe i razmještaja Oružanih snaga BiH	<p>Planovi odbrane sa planovima upotrebe i razmještaja Oružanih snaga BiH su dokumenti kojima se definišu konkretne planske aktivnosti Oružanih snaga BiH usmjerene na vojnu odbranu države, ispunjavanje zakonskih obaveza i dodijeljenih zadataka i misija</p>	<p>Ministarstvo odbrane BiH Zajednički štab Oružanih snaga BiH Komande i jedinice Oružanih snaga BiH</p>	<p>Parlamentarna skupština BiH Predsjedništvo BiH Vijeće ministara BiH NATO</p>	<p>Predsjedništvo BiH Ministar odbrane BiH, po ovlaštenju Predsjedništva BiH</p>	<p>Po potrebi</p>

Načelni sadržaj Vojne strategije BiH

I UVOD

- Strateške smjernice
- Uloga Vojne strategije
- Ključni aspekti sigurnosnog okruženja (sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje)

II DRŽAVNI VOJNI CILJEVI

III STRATEŠKI KONCEPT REAGOVANJA NA SIGURNOSNE IZAZOVE, RIZIKE I PRIJETNJE

IV ODBRAMBENE SPOSOBNOSTI ORUŽANIH SNAGA BiH

V DIZAJNIRANJE I VELIČINA SNAGA

VI VIZIJA BUDUĆIH SNAGA

V ZAKLJUČAK

Načelni sadržaj Smjernica za odbrambeno planiranje

I OPĆE ODREDBE

1. Svrha
2. Cilj
3. Primjenjivost
4. Nadležnosti
5. Reference

II VIZIJA

1. Uvod (Vojno - politički okvir)
2. Ciljevi u oblasti odbrane
3. Vojna strategija BiH
4. Ministrova vizija i prioriteti

III FUNKCIONALNI I OPERATIVNI PRIORITETI

1. Politika i planovi
2. Međunarodna saradnja
3. Obavještajno sigurnosni poslovi
4. Komanda, kontrola i komunikacije, kompjuteri i upravljanje informacijama
5. Upravljanje personalom
6. Nabavka i logistika
7. Finansije i budžet
8. Operacije i obuka
9. Struktura, spremnost i upravljanje snagama
10. Modernizacija
11. Doktrina
12. Etika i profesionalizam
13. Opći i zajednički poslovi
14. Odnosi sa javnošću
15. Vjerske potrebe

IV ZAKLJUČAK